

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۵/۲۳

احسان الله ارینزی

افریقا

(قسمت شستویکم)

Mauritius موریشیس

(قسمت اول)

نام اختصاری: MP

نام رسمی: جمهوری موریشیس Republic of Mauritius

نام جهانی: موریشیس Mauritius

نوت: نام این جزیره از نام شهزاده Maurice Van Nassau گرفته شده که در سال 1598 قایم مقام سلطنت هالند بود.

جغرافیای طبیعی:

موقعیت جغرافیایی: نیم کره شرقی، نیم کره جنوبی. موریشیس بسوی جنوب شرق افریقا، در بین بحر هند، در فاصله 850Km از مدغاسکر، بین طول البلد های شرقی 33°-57° و عرض البلد های جنوبی 20°-17° موقعیت دارد.

مساحت: 2040km² یا 786 میل مربع (یکصد و هشتادمین کشور جهان). خشکه 2030km² و آب 10Km²

حدود اربعه:

شمال، جنوب، شرق و غرب: بحر هند Indian Ocean.

موریشیس 177Km سرحد آبی دارد.

کوه ها: سلسله های Grand Port Range، Bambous، Saranne، Black River و Moka.

قلل مرتفع: ومونت پیتون – 828m، پیتر بوت Peter Both – 820m، لی پوس Le Pouce – 814m و کوکوت Cocotte – 780m

د پانو شمیره: له 1 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولئ

دریاها: دریای بزرگ Grand River (جنوب شرق)، دریای سیاه Black River، تامرین Tamarin و کرولس Creoles.

اقلیم: جزیره موریشیس دارای اقلیم گرم استوایی و آب و هوای مرطوب است. هر سال بطور متوسط حدود 3000 الی 4000mm باران میبارد. بادهای جنوب شرقی هوای جزیره را خوشایند میسازد.

زمستان های موریشیس (می - نومبر) گرم و خشک و تابستان های آن (نومبر - می) بسیار گرم و مرطوب میباشند.

سایر خصوصیات جغرافیایی: موقعیت جزیره آشتفشان موریشیس در بحر هند است. به سوی شرق دور استرالیا، در فاصله 850Km غرب این جزیره، مدغاسکر و اندکی دورتر بسوی جنوب غرب آن جزیره ریونیون موقعیت دارند. این جزایر بحر هند به موریشیس تعلق دارند: جزیره های روند و فلات به طرف شمال موریشیس و مجمع الجزایر سنت براندون St. Brandon در فاصله 450 کیلو متری موریشیس. جزایر این مجمع الجزایر به طور مجموعی 270Km² مساحت دارند. در فاصله 450 کیلو متری شرق موریشیس، جزیره های رود ریگوس Radrigues موقعیت دارند که دارای 109Km² مساحت میباشند. جزایر چاگوس Chagos، کارگادوس Cargados، کاراجوس Carajos و اکالیگا Agaliga (70Km²) نیز به همین طرف و در همین فاصله استند.

مدار راس الجدی از جنوب موریشیس عبور میکند. موریشیس یک کشور کوهستانی است که دریاهاى آن در فواصل های کوتاه جریان دارند.

بطور عموم کم ارتفاع ترین منطقه موریشیس از سطح بحر (بحر هند) با ارتفاع صفر متر و مرتفع ترین آن (مونت پیتون Mont Piton) است که 828Km ارتفاع دارد.

جغرافیای سیاسی - بشری:

پایتخت: پورت لوئیس Port Louis. نفوس 149000 نفر (2018).

نفوس: 1310504 (جولای - 2024).

خصوصیات دموگرافیکی نفوس موریشیس قرار ذیل اند:

تراکم نفوس در 1km ²	641 نفر
تراکم نفوس در یک میل مربع	1664 نفر
نفوس شهری	40.9%
نفوس دهاتی	59.1%
فیصدی شهری شدن	0.28% (2025 - 2020)
0 - 14 ساله	19.44% (مرد 137010 و زن 131113 نفر)
15-24 ساله	14.06% (مرد 98480 و زن 95472 نفر)
25 - 54 ساله	43.11% (مرد 297527 و زن 297158 نفر)
55 - 64 ساله	12.31% (مرد 80952 و زن 88785 نفر)
بالا تر از 65 ساله	11.08% (مرد 63230 و زن 89638 نفر)
تناسب جنسیت در هنگام تولد	1.07 مرد/زن
تناسب جسیت الی 14 سالگی	1.05 مرد/زن

د پانوی شمیره: له 2 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

تناسب	جنسیت	1.03 مرد/زن
از 15 تا 24 سالگی		
تناسب	جنسیت	1 مرد/زن
از 25 - 54 سالگی		
تناسب جنسیت	از 55 -	0.9 مرد/زن
64 سالگی		
تناسب جنسیت	بالاتر	0.47 مرد/زن
از 65 سالگی		
تناسب جنسیت	در کل نفوس	0.95 مرد/زن
تولد در هزار نفر		9.86 نفر
مرگ و میر در هزار نفر		8.86 نفر
رشد سالانه نفوس		0.1%
مرگ میر در هزار طفل نوزاد		12.08 (پسران 13.63 و دختران 10.43)
اوسط عمر در کل نفوس		74.86 سال
اوسط عمر در مردان		72.04 سال
اوسط عمر در زنان		77.88 سال
اوسط تولدات یک زن در طول عمر		1.35
اوسط سن مادران در زایمان اول		28.14
مرگ و میر زنان در هر 100000 تولد		61 نفر

تقسیمات اداری: موریشیس 9 ولسوالی District و 3 منطقه Dependencies دارد:

الف - ولسوالی ها: بلک ریور Black River، فلک Flacq، گریند پورت Grand Port، موکا Moka، پامپلموسس Pamplermousses، پلینس ویلمس Plains Wilhems، پورت لوئیس Port Louis، راپور دو ریپارت Riviere du Rempart و ساوان Savanne.

ب - مناطق: اکالیکا آیسلند Agalega Islands، کارگادوس کاراجوس شوالز Cargados Carajos Shoals و رودریگس Rodrigues.

شهرها:

واکوس Vacoas، نفوس 115289 نفر،

بیو بیسن-روز هیل Beau Bassin-Rose Hill، 111355 نفر،

کیورپایپ Curepipe، 78318 نفر،

کواتری بورنیس Quatre Bornes، 77308 نفر،

تریولیت Triolet، 23269 نفر.

نژاد: هندی موریشیسی Indo Mauritian - 75.2%، کرولی Creole (نسل مشترک با آسیایی ها، اروپایی ها و افریقایی ها) 9.6%، سینو - موریشیسی Sino - Mauritian، فرانکو موریشیسی Franco Mauritian - 8.9% و تعدادی هم چینی و اروپایی 2.5%

د پانو شمیره: له 3 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

زبان: انگلیسی (رسمی) کمتر از 1% باشندگان موریشیس به زبان انگلیسی تکلم کرده میتوانند، کرولی 86.5%، بوچپوری Bojpoori – 5.3%، فرانسوی 4.1%، دو زبانه ها – 1.4%، سایرین 2.6% و ناشناخته ها 0.1% (2011).

رسم الخط: عربی.

دین و مذهب: هندو Hindu – 48.5%، رومن کاتولیک Roman Catholic – 26.3%، سایر مسیحی 6.4%، اسلام Muslim – 17.3%، سایرین 0.6%، بی عقیده ها – 0.7% و ناشناخته ها 0.1% (2011).

طرز حکومت: جمهوری پارلمانی. قانون اساسی موریشیس بتاريخ 12 مارچ 1968 تصویب شده که بتاريخ 12 مارچ 1992 مورد بازنگری قرار گرفته است.

رییس جمهور فعلی این کشور درم گوکول Dharam GOKHOOL (وظیفه: 7 دسمبر 2024) و نخست وزیر نوین رامگولام Navin Ramgoolam (وظیفه: 13 نومبر 2024) میباشند.

رییس جمهور موریشیس و معاون وی از سوی شورای ملی کشور، برای 5 سال تعیین میگردد و چند دوره کار کرده میتواند. انتخابات قبلی ریاست جمهوری این کشور بتاريخ 7 نومبر سال 2019 صورت گرفته و انتخابات بعدی در سال 2024 دایر خواهد شد.

نخست وزیر، معاون نخست وزیر و اعضای کابینه موریشیس از سوی رییس جمهور نتخاب میشوند و در برابر شورای ملی مسوول استند.

شورای ملی National Assembly موریشیس 67 عضو دارد که 62 نفر آنها به اساس رای مردم و 5 نفر باقیمانده از سوی کمیسیون انتخابات به هدف حفظ حقوق گروه های کوچک قومی، برای 5 سال معرفی میگردد. انتخابات گذشته شورای ملی این کشور بتاريخ 10 نومبر 2024 صورت گرفته و انتخابات آینده در سال 2029 دایر خواهد شد. سن رای دهی در این کشور 18 سالگی و رای دهی عام میباشد.

نظام حقوقی موریشیس بر قوانین مدنی فرانسه و در بعضی موارد بر قوانین برتانوی استوار است. ستره محکمه Supreme Court عالیترین ارگان قضایی موریشیس است که یک رییس (قاضی القضاة)، یک معاون و 24 قاضی ارشد میداشته باشد. قاضی القضاة موریشیس از طرف رییس جمهور به مشوره نخست وزیر و قاضیان این محکمه از طرف رییس جمهور به مشوره شورای ملی و کمیسیون امور حقوقی و قضایی بکار گماشته میشوند. موریشیس بعد از این محکمه استیناف مدنی، محکمه استیناف جنایی و یک شبکه محاکم منطقی دارد که به دعاوی مردم، دولت، اتباع خارجه و شرکت ها رسیده گی نموده و فیصله ها صادر مینمایند.

احزاب سیاسی:

اتحاد موریشیس Alliance Morisien (رهبر: پروند جوگنات Pravind JUGNAUTH)،

جنبش جین کلاذ باربیر Jean-Claude Barbier Movement (رهبر: جین کلاذ باربیر Jean-Claude Barbier)،

جنبش مبارز موریشیس Mauritian Militant Movement (رهبر: پال برنجر Paul BERENGER)،

حزب سوسیال دموکرات موریشیس Mauritian Social Democratic Party (رهبر: ژویر لاک دوال Xavier Luc DUVAL)،

د پانو شمیره: له 4 تر 5

افغان جرمن آنالین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لېکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولی

حزب کارگر موریشیس Mauritius Labor Party (رهبر: نوینچندرا رامگولام Navinchandra RAMGOOLAM).

گروه های فشار: اتحادیه های اصناف، خاصاً کارگران و اهل معارف، مدافعین حقوق بشری و حقوق زنان و فعالین حفظ محیط زیست.

روز آزادی: 12 مارچ، (1968 از برتانيا).

رخصتی ملی: 12 مارچ، روز آزادی.

عضویت در ملل متحد UN: 24 اپریل 1968

عضویت در مجامع جهانی:

ACP, AfDB, AOSIS, AU, C, CD, COMESA, CPLP (associate), FAO, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICC (NGOs), ICCT, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRC, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, InOC, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC (NGOs), MIGA, NAM, OIF, OPCW, PCA, SAARC (observer), SADC, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU (NGOs), WHO, WIPO, WMO, WTO.

بیرق ملی: چهار پارچه مساوی افقی. بالا سرخ، دوم آبی، سوم زرد و آخرین سبز. رنگ سرخ این بیرق نشان دهنده آزادی، رنگ آبی نشان دهنده بحر هند، رنگ زرد نشان دهنده امواج نورانی یا امواج آزادی، آینده بهتر و غروب آفتاب طلایی و رنگ سبز نشان دهنده ارزش محصولات زراعتی است.

سرود ملی: سرود ملی موریشیس (کشور یا سرزمین مادری) نام دارد که شعر آن را Jean Prosper و موزیک آن را Philippe Gentil در سال 1968 ترتیب و تنظیم نموده اند.
نشان ملی: یک آهو و یک بته نیشکر از طرف راست و یک مرغ Dodo و نشکر از طرف چپ و در وسط آن در 4 چوکات آبی و زرد درخت، کلی، کشتی و ستاره سفید.